4. 2. 2016

ID: 100394

Opatrovník

Je-li účastník neznámého pobytu, pak musí soud učinit vhodná opatření k ochraně jeho procesních práv a povinností v intencích ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř., a nestačí, že podle ustanovení § 46b písm. a) o. s. ř. je možné takovémuto účastníku doručit písemnosti soudu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Cdo 3303/2013, ze dne 1.10.2015 a usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. září 2009, sp. zn. 71 Co 254/2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně S. ACTIVE INC., se sídlem C., proti žalovanému M. K., zastoupenému opatrovníkem JUDr. V.K., advokátem, se sídlem v P., o zaplacení částky 15 340 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 116 EC 164/2011, o dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. ledna 2013, č. j. 30 Co 12/2013-175, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Příbrami poté, co se mu nepodařilo doručit elektronický platební rozkaz ze dne 26. listopadu 2011, č. j. 116 EC 164/2011-17, žalovanému, jej usnesením ze dne 21. února 2012, č. j. 116 EC 164/2011-27, zrušil. Na základě zjištění, že žalovaný se nezdržuje v místě trvalého bydliště, není ve vazbě ani ve výkonu trestu odnětí svobody a jiný jeho pobyt není znám, pak usnesením ze dne 9. listopadu 2012, č. j. 116 EC 164/2011-43, žalovanému z důvodu jeho neznámého pobytu ustanovil opatrovníka.

Krajský soud v Praze k odvolání žalobkyně rozhodnutí soudu prvního stupně o ustanovení opatrovníka v záhlaví označeným usnesením potvrdil. Usoudil, že soud prvního stupně vyčerpal všechny dostupné možnosti ke zjištění místa pobytu žalovaného a důvod, pro který je třeba ustanovit žalovanému opatrovníka, byl spolehlivě prokázán. Námitky žalobkyně, že takový postup koliduje se smyslem a účelem právní úpravy doručování, neshledal důvodnými. Argumentoval, že ustanovení opatrovníka účastníku řízení podle ustanovení § 29 odst. 3 občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) není – při splnění podmínek stanovených v zákoně - vyloučeno ani po změně úpravy doručování písemností v občanském soudním řízení provedené zákonem č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Usnesení odvolacího soudu napadla žalobkyně dovoláním, jehož přípustnost spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí závisí na řešení otázky „hmotného nebo procesního“ práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena.

Dovolatelka odkazuje na úpravu doručování písemností v ustanoveních §§ 46b a 49 o. s. ř. a na důvody k rozhodnutí o neúčinnosti doručení upravené v ustanovení § 50d o. s. ř. Argumentuje, že je-li v informačním systému evidence obyvatel zanesena adresa pobytu žalovaného, je zcela nerozhodné, zda se žalovaný na této adrese skutečně zdržuje, neboť pro případ, že adresa trvalého pobytu uvedená v této evidenci neodpovídá skutečnosti, právní úprava poskytuje dostatek možností, jak takovému žalovanému účinně doručovat. Prosazuje závěr, podle něhož skutečnost, že adresát se na dané adrese nezdržuje, popřípadě není v místě doručování znám, může mít pouze ten důsledek, že písemnost se má uložit a adresát má být vyzván k jejímu vyzvednutí; důvod pro ustanovení opatrovníka z důvodu neznámého pobytu taková skutečnost založit nemůže. Má za to, že

ustanovováním opatrovníka účastníkům, kteří se nezdržují v místě pobytu, se celá úprava doručování fikcí stane nadbytečnou.

Dovolatelka navrhuje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k dovolání zpochybňuje jeho přípustnost, ztotožňuje se s právním posouzením odvolacího soudu a navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání odmítl.

Se zřetelem k době vydání napadeného rozhodnutí odvolacího soudu se uplatní pro dovolací řízení - v souladu s bodem 7. článku II, části první, přechodných ustanovení zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a s bodem 2. článku II, části první, přechodných ustanovení zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony - občanský soudní řád ve znění účinném od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2013.

Po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou při splnění podmínek povinného zastoupení (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.), se dovolací soud nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Právní otázka, jejíž řešení má zakládat přípustnost dovolání a kterou dovolatelka sice výslovně nezformulovala, otevírá ji však dostatečně zřetelně uplatněnou dovolací argumentací, byla již v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu řešena, nikoliv však ve všech souvislostech. Nejvyšší soud proto shledal dovolání žalobkyně přípustným podle ustanovení § 237 o. s. ř. Důvodné však dovolání není.

Podle ustanovení § 29 odst. 3 občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. července 2009, pokud neučiní jiná opatření, může předseda senátu ustanovit opatrovníka také neznámým dědicům zůstavitele, nebyl-li dosud v řízení o dědictví stanoven okruh jeho dědiců, účastníku, jehož pobyt není znám, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, který byl stižen duševní poruchou nebo z jiných zdravotních důvodů se nemůže nikoliv jen po přechodnou dobu účastnit řízení nebo který není schopen srozumitelně se vyjadřovat.

Otázka procesního práva, zda lze ustanovit opatrovníka účastníku, jehož pobyt není znám, i za situace, kdy písemnosti soudu adresované tomuto účastníku lze považovat za doručené podle ustanovení § 45 a násl. o. s. ř., byla řešena v usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. září 2009, sp. zn. 71 Co 254/2009, které bylo přijato občanskoprávním a obchodním kolegiem Nejvyššího soudu na jednání dne 13. ledna 2010 a uveřejněno pod číslem 47/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. K jeho závěrům, podle nichž je-li účastník neznámého pobytu, musí soud učinit vhodná opatření k ochraně jeho procesních práv a povinností v intencích ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř., a nestačí, že podle ustanovení § 46b písm. a) o. s. ř. je možné takovémuto účastníku doručit písemnosti soudu, se Nejvyšší soud přihlásil též ve své rozhodovací činnosti, např. v usneseních ze dne 24. září 2013, sp. zn. 32 Cdo 1571/2013, ze dne 26. listopadu 2013, sp. zn. 33 Cdo 3582/2013, a ze dne 3. března 2015, sp. zn. 32 Cdo 3770/2014, dostupných veřejnosti na http://www.nsoud.cz.

Od těchto závěrů se odvolací soud v dovoláním napadeném rozhodnutí neodchýlil.

V poměrech souzené věci k tomu zbývá dodat, se zřetelem na námitky dovolatelky, že rozhodnutí o ustanovení opatrovníka účastníku neznámého pobytu podle ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř. je opodstatněno všude tam, kde je opodstatněn samotný závěr, že jde o účastníka, jehož pobyt není znám; otázka, zda soud vůbec měl či nikoliv v konkrétním případě provádět šetření, jež vyústilo v takový závěr, je v tomto ohledu nevýznamná. Opačný výklad by byl v rozporu nejen se zcela jasnou (interpretaci nevyžadující) dikcí ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř., nýbrž zejména též s jeho účelem, jímž je zajištění ochrany zájmů a základních práv všech těch osob, které jsou neznámého pobytu a nemohou proto v občanském soudním řízení osobně vykonávat svá procesní práva a plnit své procesní povinnosti (srov. k tomu např. rozhodnutí uveřejněné pod číslem 21/1971 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nález Ústavního soudu ze dne 8. listopadu 2006, sp. zn. I. ÚS 264/06, uveřejněný pod číslem 207/2006 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, a nález Ústavního soudu ze dne 7. května 2009, sp. zn. II. ÚS 460/09, uveřejněný tamtéž pod číslem 114/2009).

Nelze proto přisvědčit dovolatelce, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

Z uvedených důvodů Nejvyšší soud dovolání žalobkyně bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti